

Vilppulankosken ja sataman alueen kehittämissuunnitelma

11.11.2025

Sisältö

1. Tausta ja tavoitteet
2. Nykytila
3. Yleissuunnitelma
 - 1) Sataman puistoalue
 - 2) Sataman majoitus
 - 3) Sataman laiturit ja uimaranta
 - 4) Kosken tuli- ja taukopaikat
 - 5) Kalastuslaiturit
 - 6) Vilppulankosken virtaveden kunnostustarpeet
 - 7) Polut ja muut reitit
 - 8) Opaskyltit

Liitteet:

1. Yleissuunnitelmakartat
2. Alustava kustannusarvio (laaditaan nähtävilläolon jälkeen)

1. Tausta ja tavoitteet

Vilppulankosken ja sataman alueen kehittäminen nähdään tärkeäksi ja elinvoimaa lisääväksi tekijäksi kaupungissa. Vilppulankosken ja sataman alue sijoittuu Vilppulan taajamaan ja liittyy vesistönsä kautta Näsijärveen. Vilppulankoski ympäristöineen tarjoaa hyvät puitteet matkailuun, virkistykseen ja kalastukseen.

Vilppulankosken ja sataman alueen kehittämissuunnitelma on laadittu kaupungin omana työnä. Virtavesien kunnostusta koskevan osan on laatinut Vilppulankosken isännöitsijä Heikki Holsti. Tarkoitus on, että luonnoksesta kerättyjen kommenttien jälkeen laaditaan viimeistelty suunnitelma alustavine kustannusarvioineen.

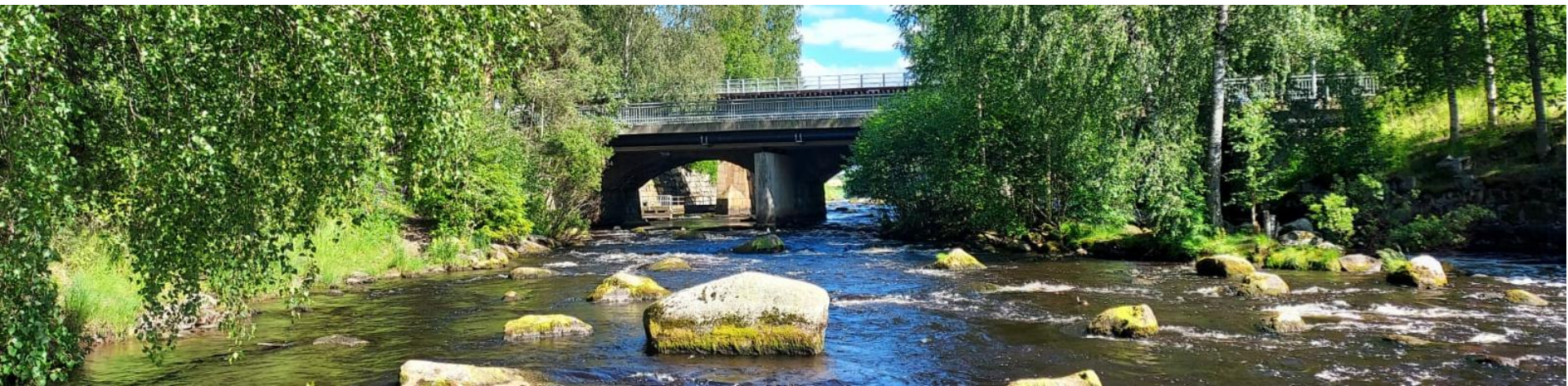
Yleissuunnitelman sisältö on jaoteltu eri osa-alueisiin, joita varten haetaan rahoitusta ja joita voidaan toteuttaa vuosittain yksi tai useampi kerrallaan.

2. Nykytila

Suunnittelualue sijaitsee Vilppulassa, noin 1,5 km sen keskustasta ollen n. 18 ha. Alue käsittää Vilppulan sataman alueen sekä Vilppulankosken ja sen ranta-alueet. Alue on jo monenlaisessa virkistys- ja vapaa-ajan käytössä. Alueelta löytyvät liikennepuisto, matonpesupaikka, beachvolley kentät, leikkipaikka, ravintola, satamalaiturit, leirintäalue, koskikalastusalue sekä tuli- ja taukopaikkoja viehättävien rantareittien varrella.

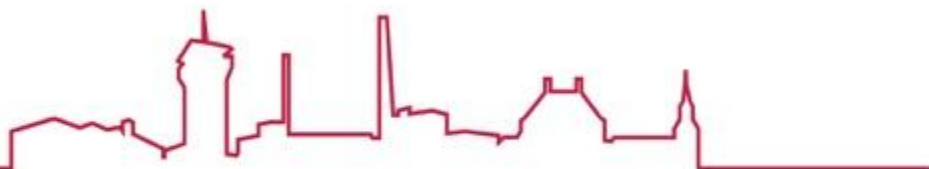
Tällä suunnitelmalla on tarkoitus mahdollistaa alueen vetovoimaa kehittäviä toimintoja sekä kehittää olemassa olevia.

3. Yleissuunnitelma

1) Sataman puistoalue

- Olemassa olevaa pysäköintialuetta liikennepuiston vieressä laajennetaan, jotta siihen saadaan tarpeellista väljyyttä ja lisää paikkoja (21 ap). Pysäköintialueelta osoitetaan mahdollisimman suora reitti ravintolalle.
- Olemassa oleva leikkipaikka on hiljattain uusittu, mutta sinne saa edelleen ehdottaa uusia leikkivälineitä tai toimintoja.
- Beachvolley kenttien läheisyyteen, jäätelökioskin viereen osoitetaan laatoitettu alue pöytiä, tuoleja ja auringonvarjoja varten. Alueesta tulee koottu levähdyspaikka, jossa eri toimintoja käyttävät voivat istua alas ja nauttia kioskin tarjonnasta.

3. Yleissuunnitelma

1) Sataman puistoalue

- Liikennepuiston pohjoispuolella olevalle nurmialueelle osoitetaan 18 radan minigolfrata, jota varten mailat vuokrattaisiin kioskilta.
- Matonpesupaikalle tuodaan kaksi pöytäpenkkiryhmää, jotta matonpesun yhteydessä voi pitää hieman taukoa sekä nauttia eväitä.
- Alueelle on mietitty uusia istutettavia puita alueen käyttö huomioiden.
- Katukoris on myös merkitty palautettavaksi alueelle

3. Yleissuunnitelma

2) Sataman majoitus

- Sataman majoitustoiminnasta on puuttunut mökkimajoitus, joka korjataan mahdollistamalla voimassa olevan asemakaavan mukaisesti viisi alustavasti 35 k-m² suuruista mökkiä. Hyvä referenssi siihen, millaisia mökit voisivat olla, on Mossalan saaren uudet esteettömät mökit. [MÖKKI - Mossala Island Resort](#)
- Olemassa olevaa telttamajoitusalueita kehitetään myös siten, että sinne perustetaan riippumattomajoittujia varten telineet, joihin riippumaton voi kiinnittää. Telineitä tulisi neljälle riippimatonle kahteen ryhmään.

3. Yleissuunnitelma

3) Sataman laiturit ja uimaranta

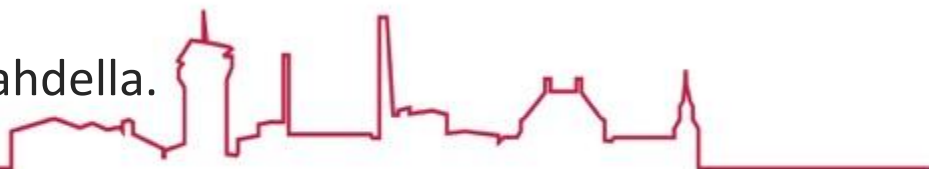
- Venelaiturit uusitaan tällä tietoa samankaltaisina kuin ne nyt ovat, mutta kehittämisideoita otetaan mielellään vastaan.
- Rannan puolen kausipaikkojen hinnoittelua tarkistetaan, sillä 2,25 metrin levyiset paikat eivät ole menneet kovin hyvin kausivuokraajille. Alueelta puuttuu myös soutuveneiden säilytyspaikka, joten huokeampi hinta voisi mahdollistaa pienempien veneiden pitämistä alueella.
- Uimarantaa kehitetään vaihtamalla hiekat ja rajaamalla alue uudella laiturilla, joka mahdollistaa matkauinnin kahdella 25 metrin pituisella radalla. Lisäksi uimarannan viereen tulee pyöräparkki.

3. Yleissuunnitelma

4) Kosken tuli- ja taukopaikat

- Vilppulankosken rannoilla on nykyisellään kaksi taukopaikkaa, jotka ovat säältä suojassa. Toinen niistä on laavu kosken yläjuoksun puolella ja toinen koulun läheisyydessä sijaitseva katos, jossa on tulipaikka.
- Laavu olisi jäämässä sijoilleen, mutta katos siirrettäisiin kosken rannalle, jossa se lähellä kalastuslaitureita palvelisi paremmin kalastajia. Katos tarjoaa varsin esteettömän taukopaikan kalastuksen lomassa.
- Kosken pysäköintipaikan vieressä oleva pöytäryhmä saisi suojakseen kahdeksankulmaisen paviljonkikatoksen.
- Tulipaikkoja voitaisiin lisätä kahdella.

3. Yleissuunnitelma

5) Kalastuslaiturit

- Vilppulankosken rannoilla on nykyisellään kaksi kalastuslaituria, jotka sijoittuvat kosken vuolaimmalle osille kosken pohjoisrannalla. Molemmat ovat periaatteessa esteettömiä, mutta yläjuoksun laiturille kulkeva polku on huonommin kuljettavissa pyörätuolilla liikkuesssa. Liikunta-esteisiä ajatellen myös näitä yhteyksiä on tarkoitus parantaa.
- Eroosiota aiheuttavan oikomisen vuoksi laitureille voisi tulla myös kahdesta kohtaa portaita.
- Uusia laitureita osoitetaan kosken vuolaimman osan alajuoksulle, josta saadaan eri kaloja kuin ylempää.

3. Yleissuunnitelma

6) Vilppulankosken virtaveden kunnostustarpeet

- Vilppulan kosken isännöitsijän esitys virtaveden kunnostustarpeista karttoineen löytyy karttaliitteistä.
- Kunnostuksella tavoitellaan taimenelle parempia olosuhteita varsinkin poikasten osalta.

3. Yleissuunnitelma

7) Polut ja muut reitit

- Alueella risteilee useita polkuja, jotka kartalle vietyinä olisivat matkailijoidenkin ilona. Polut kulkevat Vilppulankosken kulttuuriperinnöltään rikkaassa maisemassa, josta aukeaa hienoja näkymiä ylä- ja alajuoksulle.
- Tarkoitus on myös mahdollistaa esteetön pääsy laitureille sekä muodostaa polkujen avulla n. 2 km luontopolku historia- ja kulttuuriteemalla. Tästä luontopolusta teetettäisiin kartta, joka tulisi joko omana kylttinä sataman ja kosken pysäköintialueen läheisyyteen näkyvälle paikalle.

3. Yleissuunnitelma

8) Opastekyltit

- Alueella on kaupungin infokyltti sekä erinäisiä eri toimintoihin, lähinnä kalastukseen liittyviä kylttejä. Kyltti, joka selvästi keräisi alueen eri toiminnot ja opastaisi näiden äärelle, puuttuu. Kosken rantoja pitkin kulkevat hienot reitit jäävät helposti matkailijalta huomaamatta. Myös palvelujen saatavuus kaipaa selkeyttä. Aluekylttejä voisi olla kaksi, toinen satamassa ja toinen kosken pysäköintialueella.
- Lisäksi infotaulut puulajipuiston kodan oven ja vuokrasaunan seinään olisivat paikallaan. Ohjeet, miten ne saa vuokrattua käyttöönsä auttaa hahmottamaan niiden tarkoitusta ja edistää niiden käyttöä.

Yhteystiedot

Suunnitelmaa laatii yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa kaupunkisuunnittelu- ja infrapalvelut

Lisätietoja antaa:

Pinja Ahola

Kaupunkisuunnittelupäällikkö

044 035 4320

etunimi.sukunimi(at)taidekaupunki.fi

Mänttä-Vilppulan kaupunki

manttavilppula.fi

visittaidekaupunki.fi

facebook.com/taidekaupunki

instagram.com/taidekaupunki

Käsittely ja työjärjestys

- Kaupunkikehityslautakunta 19.8.2025 § 98
- Nähtävillä ideoita ja kommentteja varten 27.8.-17.9.2025, jotka sai toimittaa 17.9.2025 mennessä sähköpostilla osoitteeseen kaavoitus@manttavilppula.fi tai postitse Mänttä-Vilppulan kaupunki, Kaavoituspalvelut, Seppälän puistotie 15, 35800 Mänttä.
- Viimeistely ja alustavat kustannusarviot lokakuun 2025 aikana. Tämän jälkeen tuodaan suunnitelma 18.11.2025 kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.
- Käsittelyn jälkeen voidaan lähteä toteuttamaan suunnitelmaa ja osallistua rahoitushakuihin.

Palautteet luonnoksesta - koontia

- Venelaitureidenhuono kunto ja toimivuus, laitureihin esitettiin myös muutoksia
- Avantosaunaa toivottiin useassa palautteessa
- Keittokatos ja suihkut saivat kiitosta
- Kaatuneet puut haluttiin poluilta ja koskesta pois
- Polttopuita toivottiin tulipaikoille esim. lukittavien varastojen avulla siten, että avaimen saa ravintola Isabellasta
- Polut hyvään käyttökuntoon myös kosken Eteläpuolella
- Satama-alueelle ulkokuntosali, olisi paremmin saavutettavissa. Tämä tuli myös useassa palautteessa
- Soutuveneille rantapaikat
- Ravintolan yhteyteen esiintymislava ja lisää tapahtumia. Vastaavasti toivottiin kesälavaa katsomoineen kosken rantamaisemaan. Lavatoivomuksiakin oli useammassa palautteessa.
- Leikkipuistoon pienten lasten liukumäki ja jokin ”maamerkkinä” toimiva eläinfiguuri tms. visuaalinen juttu

Palautteet luonnoksesta - koontia

- Mökkimajoitusta pidettiin hyvänä ajatuksena, useassa palautteessa. Mökeistä näkyvyys vesistöön
- Sotahistorian esiin tuominen
- Historiapolku satamasta muistomerkeille
- Opasteet Vilppulan kirkolle ja sankarihaudoille
- Koivuniemi kylätaloksi
- Marjapensaita, niittykukkaalueita, linnunpönttöjä
- Kapulalossi puolelta toiselle
- Avoin ilmoitustaulu, johon kaikki voivat tuoda ilmoituksen
- Hyvän mielen reitti tehtävineen
- Labyrintti
- Tähystyspaikka ja liukumäki alas
- Toiminta/seikkailurata
- Venelaiturin lenkit laiturin päälle, nyt mielipiteen mukaan liian alhaalla
- Laivalaituri, jossa majoitusta
- Katukorispaikka
- Vuokrattavat kajakit

Palautteet luonnoksesta - koontia

- Parempaa viestintää alueen palveluista ja aukioloajoista
- Selkeämpi rajausta, mikä kaupungin vastuulla ja mikä yrittäjän
- Miten tapahtumat hyödynnetään alueella esim. beach volley turnaukset
- Beach volley kenttien hiekat tulisi vaihtaa standardien mukaisiksi
- Minigolf ja parkkipaikkojen lisääminen saivat kiitosta
- Satama-alueelle toivottiin lisää roskiksia, varsinkin tapahtumien aikana ei riittä kapasiteetti
- Satamaan padel-kenttä
- Uimahyppytorni
- Kukkaistutuksia ja esim. nurmikoiden hoitoa kiiteltiin
- Sataman laitureihin tuli myös konkreettisia muutosehdotuksia
- Sataman alueelle toivottiin myös jääasemaa kalastusta ajatellen
- Koskenlaskun pujottelurataa ehdotettiin

Palautteen perusteella tehdyt muutokset suunnitelmaan

- Venelaiturit suunnittelu- ja toteutuskokonaisuutena, jotta niiden toimivuutta voidaan parantaa
- Koski lähtökotaisesti kalastuskäytössä jatkossakin, mutta matkamelonta huomioidaan kanootinlaskupaikkojen lisäämisellä
- Katukoris on esitetty palautettavaksi alueelle

Palautteen perusteella huomioitavia ja jatkuvasti kehitettäviä asioita alueella

- Parempaa viestintää
- Alueen siistimistä ja polkujen auki pitämistä
- Alueella uusitaan penkkejä ja kunnostetaan olemassa olevia polkuja uusien avauksien lisäksi
- Palautteen pohjalta mietitään jatkotoimenpiteitä myös tulevaisuudessa.